

Дмитренко О.І.

ДВНЗ «Університет банківської справи»,
аспірант
Київ, Україна
sasha_dm2011@mail.ru

ФІНАНСОВА РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЬ ОПЕРАЦІЙ БАНКІВ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ У РОЗКРИТТІ РИЗИКОВАНOSTІ ЇХ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (ПРИКЛАД З УКРАЇНИ)

Анотація. Зауважено на важливості розгляду фінансової результативності операцій банків з цінними паперами для розкриття ризикованості здійснення інвестиційної банківської діяльності. Розглянуто окремі складові аналізу щодо узагальнення динаміки значень фінансового результату операцій банків з цінними паперами. Проведено докладний аналіз фінансової результативності операцій банків з цінними паперами за окремими складовими такого аналізу.

Ключові слова: банк, дохідність, інвестиційна діяльність, інвестиційний ризик, цінні папери
Формул: 0, рис.: 3, табл.: 1, бібл.: 18

Oleksandr Dmytrenko

Banking University,
PhD Student
Kyiv, Ukraine
sasha_dm2011@mail.ru

FINANCIAL EFFECTIVENESS OF BANKING OPERATIONS WITH SECURITIES IN DISCLOSURE OF IT'S INVESTMENT ACTIVITY RISK-LEVEL (FOR UKRAINE INSTANCE)

Abstract. The article is devoted to research of financial effectiveness of banking operations with securities for disclosure the risk-level of investment banking activity. The study considers different components of analysis regarding generalization of dynamics of financial result's indicators from banking operations with securities and provides detail analysis of key parts of financial effectiveness of banking operations with securities.

Key words: bank, profitability, investment activity, investment risk, securities

Formulas: 0, fig.: 3, tabl.: 1, bibl.: 18

JEL Classification: C10, G21, G24

Вступ. Сталість розвитку інвестиційної діяльності банків багато в чому визначається дієвістю проведення такої діяльності в розрізі окремих її напрямів. При цьому одним із ключових напрямів інвестиційної діяльності банків в Україні є їх діяльність яка узагальнюється відповідно до операцій банків з цінними паперами. Це пов'язано з тим, що у загальному визначенні, насамперед, банківські інвестиційні операції – це активні операції із вкладення ресурсів банку в різноманітні цінні папери з метою одержання доходу від утримання їх у своєму портфелі впродовж визначеного терміну

або від продажу придбаних цінних паперів за більш високою вартістю [Васюренко 2008]. Тож обрана тема дослідження викликає не аби який інтерес з погляду науковців та практиків.

Протиріч цьому недосконалість розвиненості українського фондового ринку та перманентна зміна спрямованості інвестиційного напрямку економічного розвитку визначає необхідність проведення більш докладного аналізу за обраною тематикою дослідження. Це обумовлено як доцільністю розгляду ризикованості здійснення відповідного різновиду банківської діяльності, так й його подальшого пошуків. Отже, це й визначає актуальність обраної теми дослідження, її теоретичну та практичну значимість.

Аналіз досліджень та постановка завдання. Основу аналізу діяльності банків на ринку цінних паперів визначає узагальнення наявних статистичних даних щодо дієвості проведення банківських операцій з цінними паперами.

Так, зокрема, О.О. Куц проводить відповідний аналіз з погляду портфельної теорії, розкриваючи при цьому сукупний вклад кожного банку щодо їх діяльності на фондовому ринку [Куц 2012].

Натомість, М. О. Житар докладно визначає динаміку окремих складових загального портфелю цінних паперів банку [Житар 2014].

Д. Гладких, А. Дробязко, В. Лісовенко, В. Федосов наводять узагальнену характеристику діяльності банків України з цінними паперами у порівнянні з іншими показниками банківської діяльності [Гладких 2012; Дробязко, Лісовенко, Федосов 2014].

Аналогічного підходу щодо аналізу проведення банківських операцій з цінними паперами дотримуються й закордонні науковці. Зокрема, серед таких робіт варто відмітити праці N. Cetorelli та S. Peristiani [Cetorelli, Peristiani 2012], С.W. Calomiris та D. Nissim [Calomiris, Nissim 2014], N. Vlastakis та R.N. Markellos [Vlastakis, Markellos 2012].

Тож кожне окреме дослідження підкреслює узагальнені характеристики здійснення банківських операцій з цінними паперами, що дозволяє визначити, перш за все, спрямованість ведення такої діяльності.

Втім варто зауважити, що саме значення отриманого фінансового результату відображають дієвість та ефективність діяльності будь-якого економічного агента. Це пов'язано з тим, що значення фінансового результату уособлюють в собі якісну характеристику діяльності досліджуваного, яка в цілому визначає підсумок економічних відносин, відображає значущість і сталість можливого розвитку певного суб'єкту господарювання, вплив на його фінансово-господарську діяльність факторів зовнішнього середовища [Дікань, Вороніна 2008]. На величину ж очікуваного фінансового результату, за визначенням О.В. Васюренка, В.Ю. Подчесової, В.В. Глуценка, А.І. Граділя, справляє ефективний супротив господарюючого суб'єкта щодо протидії впливу ризику [Васюренко, Подчесова 2010; Глуценко, Градиль 2007]. Відтак динаміка значень фінансового результату певною мірою розкриває й дії суб'єкту господарювання щодо умов виникнення, попередження та розповсюдження ризику, що загалом можна вважати визначенням ризикованості здійснення відповідної діяльності суб'єкту господарювання, який аналізується. Тобто, ключовим питанням у даному аспекті є розкриття фінансової результативності операцій банків з цінними паперами, що дозволяє більш повніше визначити сутність економічної динаміки відповідно до напрямку, який досліджується [Kuzemin,

V. Lyashenko 2008; Ляшенко 2007; Anbar, Alper 2011; Minoiu, Reyes 2013].

Метою статті є узагальнення етапів розгляду фінансової результативності операцій банків з цінними паперами, що дозволить визначити основні складові розкриття такої результативності з погляду змінності рівня ризикованості здійснення інвестиційної діяльності банків.

Результати дослідження. Для розкриття вказаної мети дослідження оберемо певну групу банків, а не один банк. Це дозволить визначити й виокремити особливості ведення інвестиційної діяльності з погляду різних банків, а відтак й інвестиційного ризику, та надасть можливості для узагальнення проявів виникнення такого ризику. Враховуючи ж наявні обставини та фактори впливу на сучасний розвиток банків в Україні, для проведення відповідного аналізу оберемо банки, які станом на 01.01.2015 року віднесено до першої групи банків – найбільші банки, за існуючим поділом на чотири групи відповідно до класифікації НБУ [Заруцька 2012].

Вибір саме цих банків для подальшого аналізу визначається їх значимістю та суттєвим впливом на функціонування як банківської системи, так й економіки України в цілому.

До того ж варто відмітити, що у попередні періоди часу банки, які станом на 01.01.2015 року віднесено до першої групи банків, входили до інших груп. Відтак це дозволяє врахувати різні умови та обставини функціонування окремих банків. Окрім цього, обрана група банків відповідає статистичним вимогам до обробки інформації, яка пов'язана з банківською діяльністю [Черняк, Камінський 2006].

Якщо безпосередньо торкатися розгляду ризикованості здійснення інвестиційної діяльності банку на підставі аналізу значень його фінансового результату, то варто зауважити наступне:

– по-перше, проведення відміченого аналізу є досить складною справою, бо, зокрема значення отриманого доходу та відповідних витрат щодо ведення інвестиційної діяльності можуть бути складовими таких показників банківської діяльності як процентний дохід та процентні витрати, комісійний дохід та комісійні витрати тощо. Тобто, це можуть бути процентні доходи за інвестиційними цінними паперами та за цінними паперами на продаж, а також процентні витрати за борговими зобов'язаннями, емітованими банком [Васюренко 2008]. Щодо комісійних доходів та витрат – це комісійні доходи за операціями з цінними паперами та витрати, що пов'язані з посередництвом при проведенні операцій з цінними паперами [Васюренко 2008]. До того ж такі значення даних, які при цьому знаходяться у відкритому доступі, не можна однозначно ототожнити щодо інвестиційної діяльності банку;

– по-друге, можливість здійснення інвестиційної діяльності за окремими її напрямками визначає багатоплановість й багатогранність проведення відповідного аналізу, який з іншого боку обмежується наявністю необхідних статистичних даних, що знаходяться у відкритому доступі для різних банків.

Так, відповідно до Інструкції з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України та Плану рахунків бухгалтерського обліку банків України, впродовж тривалого часу у відкритому доступі є дані щодо [Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України]:

– результату від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку;

– результату від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж. Зазначені дані дозволяють обчислити такі показники діяльності банку як:

– дохідність на одну гривню активів банку за окремими його операціями, які у даному випадку визначаються відповідно до отриманих значень результатів торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку та цінних паперів у портфелі банку на продаж. Значення такого показника розраховується як співвідношення відповідного значення обсягу отриманого результату до значень загальних обсягів активів банку. Зокрема це дозволяє говорити про ефективність здійснення відповідних операцій банку з цінними паперами щодо їх дохідності у загальній структурі активів банку. Таким чином, зазначений показник можна розглядати як показник ризику здійснення відповідного різновиду операцій банку, які формують його активну частину балансу. Відтак у разі зниження такого показника можна говорити про зростання ризику проведення відповідного різновиду операцій банку або їх сукупності у випадку загального врахування значень отриманого результату за такими операціями;

– дохідність від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку та цінних паперів у портфелі банку на продаж, яка загалом визначається як співвідношення отриманого у такому разі результату до обсягу вкладань у цінні папери. Відтак даний показник визначає ризикованість проведення відповідного виду операцій з цінними паперами щодо загальної структури наявних цінних паперів у портфелі банку;

– частку доходів банку від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку та цінних паперів у портфелі банку на продаж, що визначається як співвідношення відповідного результату до загальних значень отриманого результату банку. Даний показник, перш за все, вказує на напрямок існуючого впливу з боку проведення операцій з цінними паперами щодо сталості значень отриманого результату банку за різними напрямками його діяльності, а відтак може розглядатися як узагальнений показник ризику проведення операцій з цінними паперами.

Таким чином слід констатувати, що відмічена множина показників на основі врахування значень фінансових результати від операцій з цінними паперами дозволяє всебічно врахувати можливі прояви ризикованості процесу здійснення відповідної інвестиційної діяльності банку. При цьому врахування часової змінності таких показників розкриває динамічність зміни та прояву ризику, який досліджується. Тож надалі подано статистичні дані щодо вказаних вище показників та методу їх обчислення відносно діяльності банків на ринку цінних паперів з обраної для дослідження групи банків України.

На рис. 1 (власні розрахунки, первинні дані для розрахунків взяті з сайту Національного банку України) наведено динаміку значень дохідності на одну гривню активів банку в розрахунку за сумою отриманого результату від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку та цінних паперів у портфелі банку на продаж для ряду досліджуваних банків за підсумками 2009-2014 років у щоквартальному обчисленні для банків з обраної групи. По осі абсцис (Т) відкладено окремі часові проміжки, які співпадають з кварталами досліджуваних років. По осі ординат (R) відкладено значення аналізованої дохідності.

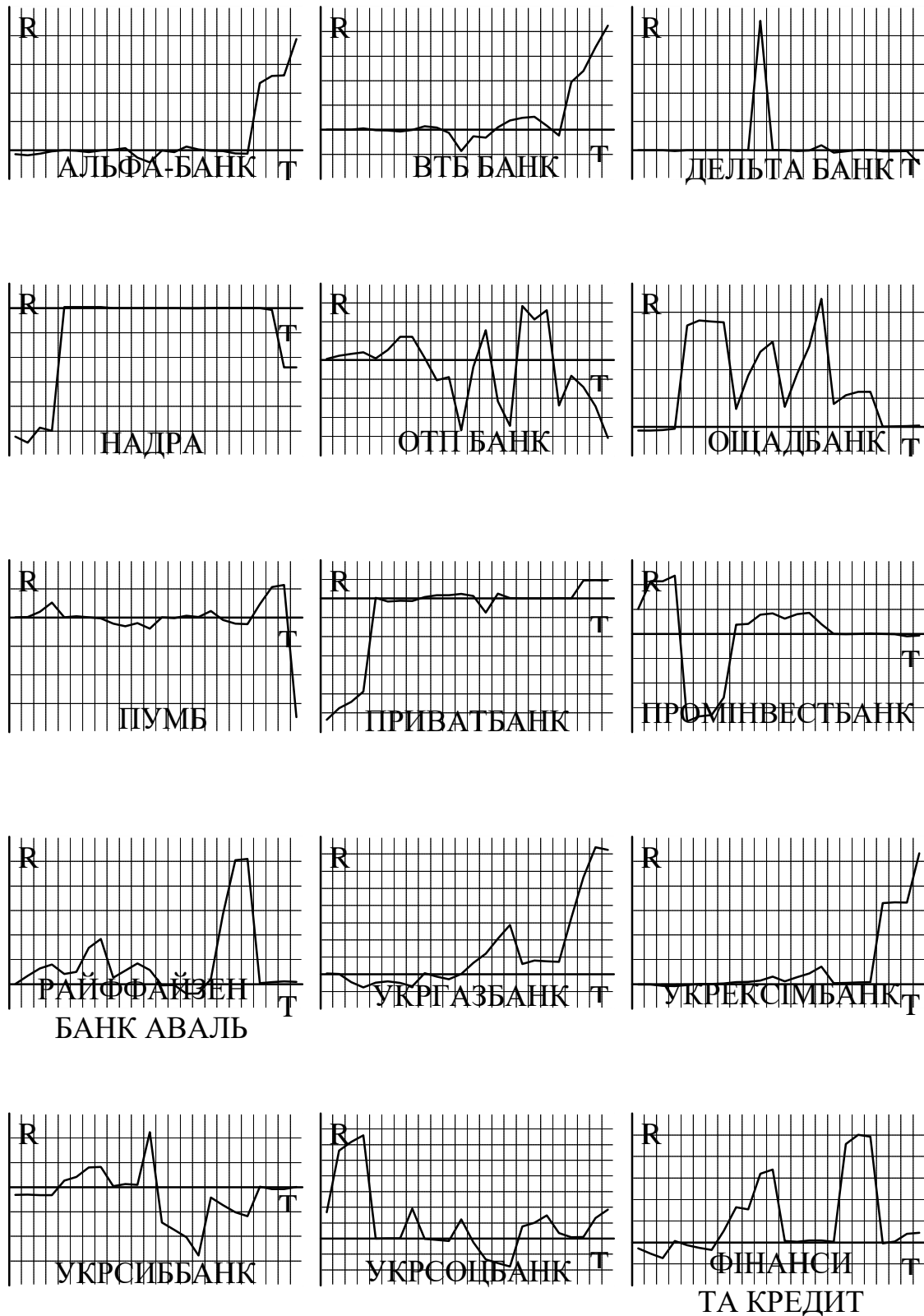

Рисунок 1 – Динаміка значень дохідності на одну гривню активів банку в розрахунку за сумою отриманого результату від операцій з цінними паперами за підсумками 2009-2014 років
 Джерело: власна розробка за власними розрахунками

З даних рис. 1 видно, що динаміка аналізованих значень дохідності з погляду окремих банків є досить різною. Зокрема щодо ведення відміченого вище напрямку інвестиційної діяльності для АЛЬФА-БАНКУ, ВТБ БАНКУ, УКРГАЗБАНКУ та УКРЕКСІМБАНКУ характерним є прискорене зростання досліджуваних значень дохідності впродовж останніх 3-4 кварталів з обраного для аналізу періоду часу. Відтак в даному аспекті проведення інвестиційної діяльності з погляду відмічених банків можна вважати менш ризиковим, аніж у попередні періоди часу.

Разом з цим з погляду здійснення відповідного напрямку інвестиційної діяльності ОТП БАНКУ, ОЩАДБАНКУ, РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ, УКРСИББАНКУ, УКРСОЦБАНКУ, ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ спостерігається змінність значень досліджуваної дохідності за даними рис. 1. Таким чином, з урахуванням наявних даних можна констатувати й змінність рівня ризику щодо проведення такого напрямку інвестиційної діяльності в розрізі обраної групи аналізованих банків.

В той же час для таких банків як НАДРА, ПРИВАТБАНК, ПРОМІНВЕСТБАНК можна спостерігати превалювання від'ємних значень дохідності на одну гривню активів банку з урахуванням досліджуваного часового інтервалу. Виходячи з цього доцільно підкреслити, що відмічена група банків здійснює більш ризикові банківські операції щодо окресленого напрямку їх інвестиційної діяльності

Майже однаковою за спрямуванням отриманих значень, згідно даних рис. 1, є й динаміка значень дохідності від сумарного результату операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку та з цінними паперами у портфелі банку на продаж, яка визначається як співвідношення відповідного результату до наявного обсягу вкладень банку в цінні папери. Зокрема, розрахунки вказують на те, що співставлення узагальнюється у значеннях коефіцієнта кореляції, який для аналізованих банків коливається у межах 0,889-0,998 (власні розрахунки).

Втім також необхідно відмітити, що загалом аналізовані значення дохідності щодо врахування наявних обсягів активів або наявних обсягів цінних паперів є незначними. Це підтверджується даними, що наведені на рис. 2 (власні розрахунки за даними рис. 1), де відображено мінімальні, середні та максимальні значення дохідності на одну гривню активів аналізованих банків, виходячи із розрахунку за сумою отриманого результату від операцій з цінними паперами за підсумками 2009-2014 років.

З даних рис. 2 видно, що максимальні значення дохідності на одну гривню активів аналізованих банків, виходячи із розрахунку за сумою отриманого результату від операцій з цінними паперами за підсумками 2009-2014 років, не перевищує й шести копійок. Та для більшості банків таке значення є не більшим за одну копійку. Разом з цим від'ємні максимальні значення дохідності на одну гривню активів аналізованих банків, виходячи із розрахунку за сумою отриманого результату від операцій з цінними паперами за підсумками 2009-2014 років, не перевищує трьох копійок, а для більшості банків однієї копійки. Відтак можна вважати, що ризикованість проведення відповідних операцій досліджуваних банків з погляду здійснення відмічених вище напрямів інвестиційної діяльності є незначною або помірною. Однак, загальний підсумок такого висновку варто зважувати як на загальний результат діяльності банку, так й на взаємність з боку інших показників щодо здійснення інвестиційної діяльності банку та, зокрема тих показників, які дозволяють аналізувати стан формування та поширення інвестиційного

ризик банку. Таке зауваження ґрунтується на єдності руху фінансових потоків банку, їх взаємозалежності щодо визначення ефективності застосування всіх складових банківського менеджменту.

Отже, відповідно до зазначеного вище встановимо, зокрема, зв'язок між динамікою значень дохідності на одну гривню активів банку в розрахунку за сумою отриманого результату від операцій з цінними паперами та динамікою питомої ваги фінансових інвестицій у структурі активів досліджуваних банків, а також між динамікою значень дохідності на одну гривню активів банку в розрахунку за сумою отриманого результату від операцій з цінними паперами та динамікою значень співвідношення фінансових інвестицій до обсягів власного капіталу досліджуваних банків. Аналіз відміченого зв'язку дозволяє визначити:

– у першому випадку – змінність ризику дохідності щодо здійснення окремих операцій з цінними паперами стосовно динаміки відносних обсягів інвестиційних вкладень у структурі активів банку. Тож надалі такий зв'язок будемо відмічати як прояв ризику дохідності, який зважено на зміну обсягів інвестиційних вкладень у структурі активів, або, інакше кажучи, як ризик дохідності інвестиційних активів (RDA),

– у другому випадку – змінність ризику дохідності відносно загальної ризикованості щодо проведення відповідних напрямів інвестиційної діяльності банку. Надалі такий зв'язок будемо відмічати як прояв ризику дохідності, який зважено на ступень захищеності інвестиційних вкладень власними коштами, або, інакше кажучи, як ризик рівня захищеності дохідності інвестиційних активів (RCA).

1 – АЛЬФА-БАНК, 2 – ВТБ БАНК, 3 – ДЕЛЬТА БАНК, 4 – НАДРА,
5 – ОТП БАНК, 6 – ОЩАДБАНК, 7 – ПУМБ, 8 – ПРИВАТБАНК,
9 – ПРОМІНВЕСТБАНК, 10 – РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ,
11 – УКРГАЗБАНК, 12 – УКРЕКСІМБАНК, 13 – УКРСИББАНК,
14 – УКРСОЦБАНК. 15 – ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ

Рисунок 2 – Окремі значення оцінок дохідності на одну гривню активів аналізованих банків, виходячи із розрахунку за сумою отриманого результату від операцій з цінними паперами за підсумками 2009-2014 років

Джерело: власна розробка за власними розрахунками

При цьому в якості узагальненого показника щодо розкриття такого зв'язку знов-таки доцільно обрати значення коефіцієнтів кореляції, які дозволяють розкрити відносну спрямованість динаміки досліджуваних рядів даних та рівень взаємності такої спрямованості. До того ж, як вказують дослідження інших науковців, значення коефіцієнту кореляції є тим показником, який дозволяє аналізувати та розкривати динаміку досліджуваних процесів [Kuzemin, Lyashenko 2008; Ляшенко 2007].

У табл. 1 (власні розрахунки) за відповідними даними Національного банку України з погляду обраної для дослідження групи банків) наведено значення показників RDA та RCA по ряду досліджуваних банків, де такі значення є уособленням коефіцієнтів кореляції між відповідними рядами даних.

Як видно з даних табл. 1, для більшості з досліджуваних банків значення показників RDA та RCA є незначними. Відтак можна зауважити, що

– по-перше, зміна обсягів інвестиційних вкладень у структурі активів для більшості банків не спричиняє суттєвий вплив на змінність дохідності таких вкладень з погляду досліджуваного інтервалу часу. Однак, враховуючи суттєвість такого впливу з погляду діяльності таких банків як УКРЕКСІМБАНК, УКРСОЦБАНК, ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ можна констатувати, що для інших банків інвестиційні вкладання у структурі їх активів ні є пріоритетним напрямом діяльності, або такий напрям діяльності визначає певні проблемні аспекти щодо його курування менеджментом банку;

– по-друге, змінність дохідності інвестиційних вкладень для більшості досліджуваних банків ні є значимою щодо підвищення рівня ризикованості таких вкладень за рахунок власних коштів. Однак, поряд з цим необхідно відмітити, що такі банки як УКРЕКСІМБАНК, УКРСИББАНК, УКРСОЦБАНК та ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ приділяють значної уваги щодо здійснення інвестиційної діяльності на ринку цінних паперів. При цьому для УКРСОЦБАНК такі дії є недостатньо вагомими, бо значення показника для такого банку дорівнює - 0,53.

Проте, як було підкреслено раніше, найбільш узагальненим показником прояву рівня ризикованості здійснення інвестиційної діяльності банку можна вважати, зокрема, показник співставлення між динамікою результату від операцій банку з цінними паперами та результату його діяльності в цілому. На рис. 3 (власні розрахунки) наведено значення коефіцієнта кореляції між рядом даних, який узагальнює скупний результат банку від торгових операцій з цінними паперами в торговому портфелі банку й від продажу цінних паперів у портфелі банку на продаж та рядом даних, який визначає підсумок діяльності банку у вигляді значень чистого прибутку (збитку).

Як видно з даних рис. 3 рівень зв'язку між досліджуваними рядами даних для ряду досліджуваних банків є значним.

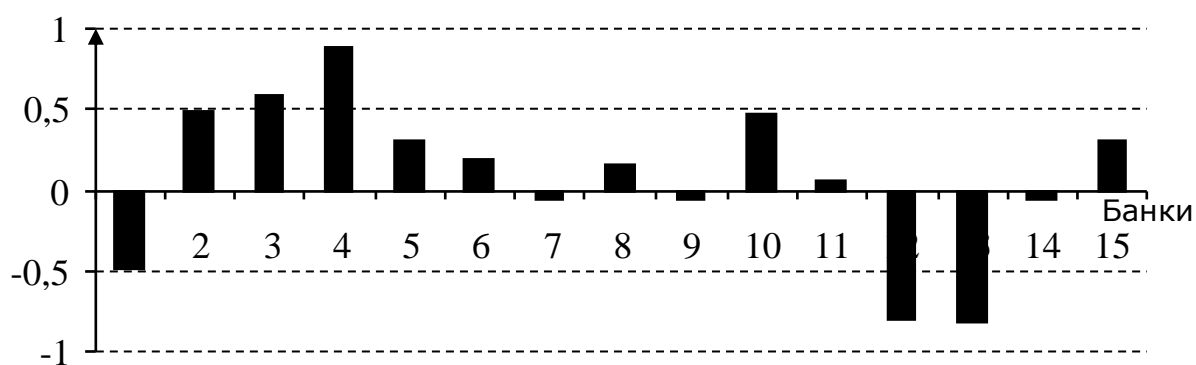
Таким чином, слід констатувати наявність стійкого зв'язку між результатом, який отримано внаслідок здійснення операцій з цінними паперами як різновиду інвестиційної діяльності банку та загальним підсумком діяльності банку. При цьому, якщо значення відповідного показника за даними рис. 3 є позитивними, то відповідний зв'язок є прямим. У випадку ж коли значення відповідного показника за даними рис. 3 є від'ємними, то відповідний зв'язок є зворотнім.

Таблиця 1 – Значення показників зв'язку між досліджуваними рядами банків, які розкривають змінність ризику дохідності операцій банку з цінними паперами відносно обсягів інвестиційних вкладень у структурі активів (RDA) та загальної ризиковості щодо ведення інвестиційної діяльності банку (RCA)

Банки	Показник зв'язку	
	RDA	RCA
АЛЬФА-БАНК	-0,27	-0,2
ВТБ БАНК	-0,18	-0,27
ДЕЛЬТА БАНК	0,32	0,24
НАДРА	0,08	-0,32
ОТП БАНК	0,15	0,02
ОЩАДБАНК	-0,39	-0,4
ПУМБ	0,01	-0,01
ПРИВАТБАНК	-0,39	-0,35
ПРОМІНВЕСТБАНК	0,05	0,15
РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	0,12	-0,04
УКРГАЗБАНК	0,31	-0,14
УКРЕКСІМБАНК	0,58	0,79
УКРСИББАНК	0,35	0,52
УКРСОЦБАНК	-0,57	-0,53
ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ	0,46	0,53

Джерело: власні розрахунки

Показник рівня взаємного зв'язку

1 – АЛЬФА-БАНК, 2 – ВТБ БАНК, 3 – ДЕЛЬТА БАНК, 4 – НАДРА,
5 – ОТП БАНК, 6 – ОЩАДБАНК, 7 – ПУМБ, 8 – ПРИВАТБАНК,
9 – ПРОМІНВЕСТБАНК, 10 – РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ,
11 – УКРГАЗБАНК, 12 – УКРЕКСІМБАНК, 13 – УКРСИББАНК,
14 – УКРСОЦБАНК, 15 – ФІНАНСИ ТА КРЕДИТ

Рисунок 3 – Рівень взаємного зв'язку між сукупним результатом досліджуваних банків при проведенні операцій з цінними паперами та загальним результатом банку як прояв ризиковості ведення інвестиційної діяльності (за підсумком 2009-2014 років)

Джерело: власна розробка за власними розрахунками

Якщо в цілому говорити щодо визначення ризикованості ведення інвестиційної діяльності банку на основі розглянутого вище, то можна відмітити, перш за все, певну різноспрямованість за досліджуваними

показниками відміченої ризикованості.

З одного боку, поясненням такого факту є підтвердження рівня ризикованості ведення інвестиційної діяльності банку в кожному окремому випадку з погляду розкриття відповідного ступеня ризикованості для окремих показників діяльності банку.

Однак, з іншого боку, наявність певної різноспрямованості щодо визначення рівня ризикованості ведення інвестиційної діяльності банку за різними показниками діяльності банку обумовлює необхідність ставити питання щодо доцільності розробки та упровадження узагальненого підходу з встановлення відміченого рівня ризикованості. Тобто, для розробки методів та підходів щодо попередження умов виникнення інвестиційного ризику, його поширення та пом'якшення наслідків прояву дії важливо, перш за все, надати оцінку щодо рівня ризикованості ведення інвестиційної діяльності банку. То ж саме цей напрямок доцільно обрати в якості ключового при розкритті заходів з удосконалення управління інвестиційним ризиком банку. Інакше кажучи, слід дотримуватися принципу, згідно якого попередження ризику на основі упровадження оцінки з його виникнення та поширення є більш важливішим, аніж наступна протидія ризику.

Висновки. Отже, в роботі проведено змістовний аналіз фінансової результативності операцій банків з цінними паперами, який в якості окремих складових включає: розкриття динаміки значень дохідності проведених операцій, взаємне співставлення змінності ризику дохідності щодо здійснення окремих операцій з цінними паперами стосовно динаміки відносних обсягів інвестиційних вкладень у структурі активів банку та змінності ризику дохідності відносно загальної ризикованості щодо проведення відповідних напрямів інвестиційної діяльності банку, визначення рівня взаємного зв'язку між сукупним результатом досліджуваних банків при проведенні операцій з цінними паперами та загальним результатом банку.

На підставі проведеного аналізу, зокрема, встановлено, що значення отриманого фінансового результату має суттєвий вплив на загальний підсумок діяльності банку у вигляді його чистого прибутку/ збитку.

Також відмічено, що окремі показники з оцінки рівня ризикованості щодо ведення інвестиційної діяльності банку можуть мати різну спрямованість, відповідно до узагальнення окремих умов здійснення досліджуваної діяльності банку.

Відповідно до цього зроблено висновок, що за доцільною буде розробка узагальненого підходу із встановлення рівня ризикованості ведення інвестиційної діяльності банку та врахування оцінки рівня ризикованості ведення інвестиційної діяльності банку з погляду розкриття сутнісної змістовності управління інвестиційним ризиком банку. Тож це і слід вказати як напрямок подальших досліджень.

Література

- Anbar, A., & Alper, D. (2011). Bank specific and macroeconomic determinants of commercial bank profitability: empirical evidence from Turkey. *Business and Economics Research Journal*, 2(2), 139-152.
- Calomiris, C. W., & Nissim, D. (2014). Crisis-related shifts in the market valuation of banking activities. *Journal of Financial Intermediation*, 23(3), 400-435.
- Cetorelli, N., & Peristiani, S. (2012). The role of banks in asset securitization. *Federal Reserve Bank of New York Economic Policy*

- Review*, 18(2), 47-64.
- Kuzemin, A., & Lyashenko, V. (2008). Analysis of Spatial-temporal Dynamics in the System of Economic Security of Different Subjects of Economic Management. *Information Technologies and Knowledge*, 2(3), 234-238.
- Minoiu, C., & Reyes, J. A. (2013). A network analysis of global banking: 1978–2010. *Journal of Financial Stability*, 9(2), 168-184.
- Vlastakis, N., & Markellos, R. N. (2012). Information demand and stock market volatility. *Journal of Banking & Finance*, 36(6), 1808-1821.
- Васюренко, О. В. (2008) *Банківські операції*. К.: Знання.
- Васюренко, О. В., & Подчесова, В. Ю. (2010). *Інструментарій аналізу в системі кредитного ризик-менеджменту*. К.: УБС НБУ.
- Гладких, Д. (2013). Ключові показники діяльності банків України за підсумками 2012 року. *Вісник Національного банку України*, 4, 45-53.
- Глуценко, В. В., & Граділь, І. (2007). *Фінансові ризики комерційного банку*. Харків: ХНУ.
- Дікань, Л. В., & Вороніна, О. О. (2008). *Фінансовий результат підприємств: теоретичні узагальнення та прикладний аналіз*. Харків: СПД ФО Лібуркіна.
- Дробязко, А., Лісовенко, В., & Федосов, В. (2014). Банківська система України: фінансові реалії 2014 року. *Ринок цінних паперів України*, 8, 71-90.
- Житар, М. О. (2014). Аналіз факторів формування гнучкості прийняття рішень в інвестиційній діяльності банків України. *Науковий вісник НЛТУ України*, 6, 208-216.
- Заруцька, О. (2012). Обґрунтування підходу до масштабного розподілу банків України на основі структурно-функціональних груп. *Вісник Національного банку України*, 10, 20-24.
- Інструкція з бухгалтерського обліку операцій з цінними паперами в банках України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1265-05>.
- Куц, О. О. (2012). Управління банківським портфелем цінних паперів в умовах нестабільності на фондовому ринку. *Економіка та держава*, 1, 93-96.
- Ляшенко, В. В. (2007). Интерпретация и анализ статистических данных, описывающих процессы эконо-номической динамики. *Бизнес Информ*, 9(2), 108-113.
- Черняк, О. (2006). Методика вибіркового дослідження у банківській системі України. *Вісник НБУ*, 8, 14-19.

References

- Anbar, A., & Alper, D. (2011). Bank specific and macroeconomic determinants of commercial bank profitability: empirical evidence from Turkey. *Business and Economics Research Journal*, 2(2), 139-152.
- Calomiris, C. W., & Nissim, D. (2014). Crisis-related shifts in the market valuation of banking activities. *Journal of Financial Intermediation*, 23(3), 400-435.
- Cetorelli, N., & Peristiani, S. (2012). The role of banks in asset securitization. *Federal Reserve Bank of New York Economic Policy Review*, 18(2), 47-64.
- Chernyak, O. (2006). Different researches methods in banking system of Ukraine. *Herald of NBU*, # 8, 14-19

- Dikan, L., Voronina, O. (2008). *Financial result of enterprises – theoretical generalizations and applied analysis*. Kharkiv, SPD Liburkina.
- Drobyasko, O., Lisovenko, V., Fedosov, V. (2014). Banking system of Ukraine – financial realities of 2014. *Herald of NBU*, #8, 71-90
- Ghitar, M. (2014). Factor's analysis of forming of flexibility in making decisions in investment activity of Ukrainian banks. *Scientific herald of NLTU of Ukraine*, #6, 208-216
- Gladkykh, D. (2013). Key indicators of Ukrainian banks activity in 2012. *Herald of NBU*, # 4, 45-53
- Glushenko, V., Gradil, I. (2007). *Financial risks of commercial bank*. Kharkiv, KhNU.
- Instruktsiya z bukhhalters'koho obliku operatsiy z tsinnymy paperamy v bankakh Ukrayiny*. Retrieved from: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1265-05>.
- Kush, O. (2012). Banking securities portfolio management in conditions of volatility in stock market. *Economics and state*, #1, 93-96
- Kuzemin, A., & Lyashenko, V. (2008). Analysis of Spatial-temporal Dynamics in the System of Economic Security of Different Subjects of Economic Management. *Information Technologies and Knowledge*, 2(3), 234-238.
- Lyashenko, V. (2007). Interpretation and analysis of statistic information concerning economic dynamic processes. *Business inform*, 9(2), 108-113
- Minoiu, C., & Reyes, J. A. (2013). A network analysis of global banking: 1978–2010. *Journal of Financial Stability*, 9(2), 168-184.
- Vasyurenko, O. (2008). *Banking operations.- handbook*. Kyiv, Znannya.
- Vasyurenko, O., Podchesova, V. (2010). *Instruments of analysis in the system of credit risk-management. – monography*. Kyiv, UBS NBU.
- Vlastakis, N., & Markellos, R. N. (2012). Information demand and stock market volatility. *Journal of Banking & Finance*, 36(6), 1808-1821.
- Zarutska, O. (2012). Grounds of approach to general allocation of Ukrainian banks on the base of structuring-functional groups. *Herald of NBU*, #10, 20-24.

*Data przesłania artykułu do Redakcji: 18.09.2015
Data akceptacji artykułu przez Redakcję: 02.10.2015*